

KAPITOLA 1

Vilemína kráčela kolem nedostavěného kostela svatého Bartoloměje. Vysoké zdi podepíralo lešení a chrám místo vzhledu klenby uzavírala prostá dřevěná střecha. Ani věž nebyla dostavěná. Během válek s kališníky neměla Plzeň peníze na pokračování stavby, i když děkan ujišťoval radnici, že právě takový zbožný čin může městu přinést nezbytnou boží přízeň, bez níž nelze nad kacíři zvítězit.

Teprve teď, když se po volbě Jiřího z Poděbrad situace v zemi uklidnila a úrody byly tak vysoké, že nikdo nehladověl, se konečně ke stavebnímu záměru vrátili. Pozvali mistra Erharda Bauera z Eichstättu, jenže skoro hned se s ním pohádali. Stavitel totiž navrhoval opustit původní záměr, aby chrám měl dvě věže, a trval na tom, že vybuduje jen jednu, zato mimořádně vysokou, jakou se honosila třeba katedrála v Ulmu.

Podobné spory ji příliš nezajímaly, i když se v městských šencích i u kašny nehovořilo o ničem jiném. Měšťané se rozdělili na stoupence jedné a dvou věží, a dokonce se zdravili tak, že vztyčovali jeden nebo dva prsty podle toho, na které straně stáli. Vilemína sama by raději věže dvě, protože měla ráda symetrii, ale rozhodně to nebylo něco, co by ji opravdu trápilo. Ani to, že rozestavěný chrám působil lidem na rynku řadu potíží. Na podzim dokonce během vichřice spadla část lešení a zabila dva almužníky, kteří zrovna mířili do sakristie. Od té doby obcházeli lidé staveniště v uctivé vzdálenosti. Když šli na mši, nikdy se zbytečně nezdržovali před honosným portálem. Žebrákům hodili pár drobných mincí a někdy ani nepočkali na jejich poděkování a spíchali dovnitř.

I Vilemína obcházela rozestavěný chrám velkým obloukem. Důvodem však byly spíše hromady špinavého zmrzlého sněhu než strach. Mířila domů, i když si stále nemohla zvyknout říkat domov tomu domu u hradeb. Vyrostla tam, ale pak se provdala a odešla za manželem, jak se slušelo. Když nedávno ovdověla, otec Jan jí nabídl, aby se i s dětmi vrátila. Rodný dům byl mnohem větší než ten, který obývala se svým Jindříškem, a teď patřil jeho nejstaršímu synovi z prvního manželství. V rodném domě u hradeb zůstala sama. Otec se i se svou hospodyní Kristýnou odstěhoval do Ejovic, kde si na rynku pořídil nevelký dům. Odtud mohl lépe dohlížet na chod svého hamru.

Vilemína byla po pravdě řečeno ráda, že nežijí pod jednou střechou. Zvykla si na to, že o domácnosti rozhoduje sama, a s hospodyní Kristýnou, i když to byla hodná ženská, by to dobrotu nedělalo. Jenže byly chvíle, kdy by se potřebovala s otcem poradit. Dokonce by byla ráda, kdyby jí stál po boku. Samotná ženská to nikdy neměla ve městě snadné. To, co ji trápilo, nebyla žádná maličkost.

Plzeňská radnice už delší dobu žádala českého krále, aby jí prodal rychtu. Rychtář odpovídal za pořádek ve městě, dohlížel na chod jarmarků a trestal drobné prohřešky měšťanů, stejně jako těch, kteří městem procházeli. Z pokut patřila třetina jemu a zbytek odváděl do královské pokladnice. Patřily mu platy ze dvou výročních jarmarků a denních trhů, nadto byla rychta osvobozena od platů, které jinak radnici odváděli všichni měšťané.

Vlastnit rychtu znamenalo nejen zvýšit městské příjmy, ale také rozšířit pravomoci konšelů, pokud rychtáře řídili oni a ne panovník. Proto královská města nešetřila penězi a usilovala o to, aby mohla rychtu převzít do svého majetku. Plzeň předpokládala, že se to povede i jejich obci a nabídla slušnou cenu. Jenže Jiří z Poděbrad nemínil posilovat katolické město, které okázale vystupovalo proti utrakvistům. Proto rychtu neprodal radnici, ale kališníkovi, hofrychtěři královských měst Ondřeji Oremusovi.